

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R.P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, De Oratione
Mentali Et Mysteriorvm Vitae D.N. Iesv Christi &
benedictae Matris eius meditatione**

Arias, Francisco

Coloniae Agrippinae, 1616

VI. De quibusdam peccatis, quæ ex ignorantia committuntur & multi ignorant, nec confitentur; quia id discere negligunt, quod scire tenentur; & de socordia in caritatis & iustitiæ operibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48934)

Ex quo sequitur multos Christianos in graui peccata lapsos esse, quamuis ob socordiam ignorantia laborassent, & quia ipsos latebant, nequaquam confitebantur: imò quidam vsque ad eò mente capti sunt, vt se viam virtutis tenere, & recta ad cœlum tendere pro certo arbitrentur, cum interim ab illo deflectant, & directo itinere ad æternam damnationem descendant. Quapropter benè Sapiens ait: *Est via que videtur homini recta, & nouissima eam ducunt ad mortem.* quasi dicat: Quidam inter homines viuendi modus est, qui iustus apparet, quædam opera sunt, mores & conuersationes, quæ bonitatis speciem præ se ferunt, sed ante Deum nullam prorsus habent: quia illis permixta sunt peccata, quæ ad ruinam pertrahunt. Quæ sint autem ista, & quibus remedijs occurrendum sit, in sequentibus ostendemus.

CAPVT VI.

De quibusdam peccatis, quæ ex ignorantia committuntur, & multi ignorant, nec confitentur: quia id discere negligunt, quod sciunt tenentur; & de socordia in caritatibus & iustitie operibus.

VI

VT magnum hoc malum meli⁹ cognoscatur, & conuenientioribus remedijs preueniatur, utile admodum erit, nonnulla ex occultis istis peccatis in lucem adducere, quæ ex culpabili ignorantia fieri solent, & ob materiae grauitatem aliquando sunt mortalia. Communiora tantum proferemus, vt ex his reliqua comprehendantur, & detegantur.

Quædam exterius magis sensibus subiecta, & ad cognoscendum, si quis obseruare velit, faciliora sunt; alia paulò subtiliora, occultiora, & ad intelligendum difficiliora. Primi generis hominum negligentia est, qui ea, ad quæ propriè ob dignitates & officia sua obligati sunt, intelligere & facere prætermittunt. Sunt diuersi hominum status & munera; quidam potentes Domini sunt, alij Gubernatores, alij Iudices, nonnulli Scabini, quidam Mercatores, alij in Prælaturæ, vel Sacerdotij gradu sunt, multi Religionis aut Matrimonij statum sequuntur. Omnes hi ordines & dignitates, præter mandata Christianis omnibus proposita, alijs maioribus obligationib⁹, tam iure diuino, quàm humanis legibus & cõstitutionibus constri-

et sunt, quarum notitiam habere, &
 mentem executioni mandare tenen-
 tur. Huic alia quaedam coniuncta est,
 quod videlicet parentes & praecep-
 tores filijs, seruisq; suis doctrinam Chri-
 stianam non instillent, nec operam
 dent, vt sacrum audiant, ieiunijs & o-
 rationibus vacent, quod perniciosos
 pps ludos, nocturnos discursus non
 prohibeant; pessimam & inanem iuri-
 di consuetudinem, & ab Ecclesia diuini
 prohibitis lacticiniorū vsu non in-
 terdicant; quod peccādi occasiones non
 tollant. Et qui seruos habent, quod ho-
 mines cum foeminis, filios adultos cum
 ancillis, spōsas cum sponsis, cognatos
 cum cognatis; quod filios suos tempe-
 stiue matrimonio non tradant, aut cō-
 tra voluntatem nuprui collocent; ser-
 uorum suorum prater omnem iurā-
 diuini equitatē nuptias impediunt, nec
 fideliter suoq; tēpore illis & operarijs
 suis satisfaciant, nec promissa seruent.

His defectibus sēpē mortale pecca-
 tum incurritur, quorum tamen nulla
 ratio habetur. Istam peccati speciem si-
 militer iuramenta induunt, cum per-
 nimam, regni cōlestis partem, paren-
 tes, & filios, ita me adiuuet Deus, vel
 saluet, iuratur. Imprecationes etiā aut

male
 di in
 dubi
 absq
 iura
 bi ve
 men
 re, c
 tum
 aliqu
 sui v
 deli
 non
 mun
 mod
 dia,
 & q
 mor
 anir
 fite
 E
 mal
 exa
 ma
 ma
 vo
 am
 tat
 pro
 cor

maledictiones sine voluntate imple-
 di iuramentum non nunquam cum rei
 dubiæ affirmatione pro vera, interdū
 absque veritatis vel falsitatis examine
 iurare, quod multi bonitatis nomen si-
 bi vendicantes haud perpendunt: & ta-
 men hoc est falsum iuramentum dice-
 re, quod ex natura sua mortale pecca-
 tum est. Multi etiam iurant, se bonum
 aliquod opus in euentem proximi
 sui utilitatem facturos, certa officia fi-
 deliter administraturos, & illius leges
 non transgressuros, secretum ipsis cō-
 municatum seruaturus, nec in eius-
 modi statu munera, nec maiora stipen-
 dia, quàm constituta sint, recepturos;
 & quando contrarium egerunt, nec se
 mortaliter peccasse, & periurij reos esse
 animaduertunt, nec etiam de illis con-
 fitentur.

Ex altera peccatorum specie, quorū
 malitia occulta est, hæc sequentia sunt,
 ex adulatione Principes, Prælatos, &
 magni nominis viros laudare, illorum
 mala opera extollere, & superbiæ ac
 voluptatum adinventiones excusare;
 amicos suos commendare, illis digni-
 tates, officia secularia vel ecclesiastica
 procurando, quibus indigni sunt, quia
 conditionibus à iure vel ciuili, vel ec-

clesiastico requisitis carent: aurum vel æquivalens ad certi officij administrationem concedendam, quod gratiō conferri deberet, vel ob beneficium præstitum, ad quod faciendum quis de iure & ratione muneris sui tenebatur accepisse: opera caritatis & misericordiæ tam spiritualia quàm corporalia, in ijs prætermittere, quibus lege divina obligamur. In lusuibus & vanitatibus, cibis, alijsque rebus superfluis bona expendere, quæ Deus ad opera caritatis facienda dedit; aliorum peccatorum cum commodè fieri potest, reprehendendo, aut Superioribus manifestando non impedire, vel sanè bonam illis instructionem, consilium, aut elemosynam non impartire, præsertim cum Principes aut Domini sunt; Magistratum vel Prælaturam aliquam gerunt, qui non solum ratione caritatis, sed etiam iustitiæ ad vitia subditorum suorum corrigenda, reprehendenda & punienda, vel etiam quantum in ipsis est impedienda obligati sunt.

Ad hoc peccatorum genus (quorum malitia licet magna sit à paucis cognoscitur) multæ iniquitates referuntur, quæ fiunt, quando debita tempore constituto non persolvuntur, vel con-

COMMVNIONE. III

tra creditorum voluntatem iniuste re-
 tinetur; quando secretæ confœderatio-
 nes vel monopolia instituuntur, cum
 emptoribus in damnum vendentium,
 vel cum vendentibus in emptorum
 detrimentum conspirando; aut cum in bo-
 norum publicorum distributione ali-
 quis à contributionibus & oneribus,
 ob fauorem & amicitiam eximitur, v-
 nus grauat, alter subleuatur; aut cum
 res aliqua à pueris vel alijs emitur, vel
 lusu acquiritur, qui nullam vendendi
 vel alienandi potestatem habent; cum
 fideliter & quàm primùm fieri potest,
 testamenta executioni non traduntur;
 bona pupillorum & minorennium
 commissa male expenduntur; iniustæ
 causæ sustinentur, & in dubijs non la-
 boratur, vt æquitas causæ cognosca-
 tur, bona cum intentione non inquiri-
 tur, qui veram iustitiam manifestet, ne
 alijs molestus sit.

CAPVT VII.

*De quibusdam diuersarum superstitionum
 peccatis, quæ sepe non cognoscuntur, &
 ex ignorantia culpabili non
 manifestantur.*

IN grauioribus peccatis, quorum ma-
 litia parùm hominibus cognita est, di-
 uersa